

ZIJN OUDERS NOU ECHT HYPER GEWORDEN?

Ouders moeten relaxter opvoeden. Dat is de boodschap van een nieuwe lichtung opvoedboeken, waarvan de auteurs de hyperouders van nu voorschrijven hoe ze hun kinderen wat meer moeten loslaten. Maar hoe hard is een pleidooi voor slow parenting nu echt nodig?

June Thorpe had een dagtaak aan het moederschap. Ze maakte een rigide schema voor op de koelkast. Eten, yoga, massage en interactief spelen: ze wilde het beste voor haar baby Alexia. Maar het schema botste met het ritme van de baby en June vond het moederschap al snel een vervelend karwei. Ze had van het moederschap een corvee gemaakt.

Het verhaal van June Thorpe is één van de getuigenissen van moderne ouders uit het boek 'Slow kids' van de Brits-Canadese schrijver Carl Honoré. In zijn boek doet Honoré het fenomeen van het hyperouderschap uit de doeken. Hyperouders bestoken hun kinderen met privélessen, stoomcursussen en educatieve computerspellen om ze beter te laten presteren. Bovendien neigen ze tot overbescherming van hun kinderen. "De moderne moeder is panisch", schrijft Honoré, als hij over een jongetje vertelt dat bij het spelen uit een boom valt. 'Er moet een wet komen die bomen veiliger maakt!', roept de moeder.

Honoré concludeert dat de moderne jeugdijaren allang niet meer 'de bron van vreugde' zijn die de schrijver Lewis Carroll voor ogen had. "De drang om het beste met onze kinderen voor te hebben, heeft iets Frankensteinachtigs gekregen", schrijft hij, en hij pleit voor een tegenbeweging: slow parenting, waarbij minder dan het beste goed genoeg is voor een kind. Zijn pleidooi komt bijna gelijktijdig met dat van de Engelse schrijver Tom Hodgkinson, die in 'Luie ouders hebben gelijk' ouderschap in een nog lagere versnelling beschrijft. Net als de Amerikaanse journalist Lenore Skenazy in 'Free-Range Kids', ofwel scharrelkinderen: kinderen die wel ravotten en uit een boom mogen vallen.

ONNEDERLANDS

Hoewel veel van Honorés voorbeelden on-Nederlands aandoen (zijn tweejarige buurjongetje volgt Chinese les), constateert hij dat het hyperouderschap in veel landen een probleem vormt. In Japan zijn het de 'onderwijsmoeders' die hun kinderen pushen. In Scandinavië heeft men het over 'curling-ouders', die voor hun kinderen uit lopen en driftig het ijs opwrijven.

Om te bewijzen dat het fenomeen hyperouders ook in Nederland een groeiend probleem is, hield ontwikkelingspsycholoog Steven Pont vorig jaar al een onderzoek in de kinderopvang. Volgens leidsters, die dagelijks uitgebreide instructies van ouders krijgen hoe ze met hun kinderen moeten omgaan, bestaat negentien procent van de ouders uit overbeschermers. De leidsters zeggen dat dat ertoe leidt dat kinderen onzeker en onzelfstandig zijn.

Willem Wind van het Netwerk Landelijke Ouderorganisaties (NLOO) heeft kritiek op het onderzoek. Hij vindt dat Pont ouders wegzet als onbekwame lastpakken, wat hij het 'ponten' van ouders noemt. "Pont stigmatiseert een groep met iets wat hij regelmatig in zijn praktijk ziet. Het is geen weerspiegeling van de realiteit."

LAATDUNKEND

Ook Carlo Schuengel, hoogleraar orthopedagogiek aan de Vrije Universiteit, vindt dat er in alle aandacht voor de opvoedstijl van ouders laatdunkend over ouders wordt gesproken.

"Eigenlijk vragen ze nu aan ouders die zich in de opvoeding van hun kinderen verdiepen en allerlei adviezen tot zich nemen: 'Waar bent u mee bezig?' Met een aantal ridicule voorbeelden worden alle ouders op één hoop gegooid."

Schuengel vindt dat de bezorgdheid van ouders aan de poort van het kinderdagverblijf ook anders kan worden uitgelegd. “Er zijn aanwijzingen dat wanneer kinderen vanaf de babyleeftijd fulltime naar het kinderdagverblijf gaan, ze een verhoogde kans hebben op gedragsproblemen op latere leeftijd. Ouders voelen dat aan, en zijn daar bezorgd over. Wellicht snappen ze dat heel jonge kinderen stabiele begeleiding nodig hebben om veilig te kunnen opgroeien.”

Volgens Wind van de NLOO doen de meeste ouders het ‘gewoon hartstikke goed’. Bas Levering, pedagoog en onderzoeker aan de Universiteit van Utrecht, bevestigt dat. “Met tachtig procent van de kinderen is niets aan de hand, met twintig procent gaat het iets minder goed en vijf procent van de kinderen heeft het slecht. Daarmee vergeleken stellen die negentien procent niet zo veel voor.”

Al kan Levering zich bij de term hyperouders wel iets voorstellen. “Kinderen zijn veel meer een project geworden, doordat gezinnen meestal uit maar twee kinderen bestaan. Ouders van nu zitten er bovenop, maar dat is ook positief. Ze hebben veel met hun kinderen op.”

CULTUUR

Uiteindelijk is het begrip hyperouders volgens Levering toch echt een Amerikaans probleem. “De Nederlandse cultuur laat, anders dan de Amerikaanse, nog genoeg ruimte aan kinderen. Hier gaan kinderen gaan vaak al op jonge leeftijd met hun fiets de straat op, en dan gebeuren er heus roekeloze dingen. In de Verenigde Staten is dat ondenkbaar. Hier zijn we erop ingesteld om met andermans kinderen rekening te houden.”

Een oproep tot lui ouderschap, zoals dat van de Engelse schrijver Hodgkinson, is vooral erg cynisch, meent Schuengel. “Er wordt nu gezegd: ‘Verdiep je maar niet in de opvoeding van je kinderen, het komt vanzelf goed.’ Maar we staan toch allemaal voor een goede opvoeding?

Als je wil bepalen wat dat is, dan moet je daar met elkaar kunnen praten. Nu lijkt het alsof er een einde aan die discussie moet komen. En als het niet uitmaakt wat opvoeders doen, waarom laat je die zogenaamde hyperouders dan niet lekker hun gang gaan?”